

Egyezmény
a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság
Képviselőházának Végrehajtó Tanácsa között a magyar-jugoszláv államhatáron a határvonal
és a határjelek felújítására, megjelölésére és karbantartására

(egységes szerkezetben a Magyarország és a Szlovén Köztársaság között a Lendva-patak vízgazdálkodási szabályozása következtében az államhatár megváltoztatásáról szóló Szerződésben megállapított módosítással)

A Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Képviselőházának Végrehajtó Tanácsa attól az óhajtól vezetve, hogy a magyar-jugoszláv államhatáron a határvonal és a határjelek felújítására, megjelölésére és karbantartására vonatkozó minden kérdést egyetértésben szabályozzanak, elhatározták ennek az Egyezménynek a megkötését, ebből a célból meghatalmazottaikká kinevezték:

a Magyar Népköztársaság Kormánya

HAJÓS SÁNDOR-t,

a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Képviselőházának Végrehajtó Tanácsa

DR. DJORDJE KRIVOKAPIC-t,

akik Meghatalmazásaik kicserélése után az alábbiakban állapotok meg:

1. Cikk

(1) A Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság közötti államhatárt az 1920. évi június hó 4. napján Trianonban kelt békeszerződés 27. Cikkének 2. pontja határozza meg, melyet Párizsban az 1947. évi február hó 10-én kötött békeszerződés 1. Cikkének (1) bekezdése erősített meg. Az államhatár derékszögű koordinátákkal van meghatározva és határjelekkel van megjelölve.

(2) Az államhatár meghatározására és megjelölésére, a határjelek alakjára, nagyságára, helyzetére vonatkozó adatokat a határokmányok:

- határtérképek,

- határleírás

tartalmazzák, melyek minden határszakaszra az 1973-1979 között végrehajtott új felmérés alapján készültek, és amelyeket a Szerződő Felek 1981. évben jóváhagytak.

2. Cikk

(1) A két állam területét a föld felszínén, függőlegesen a légtérben és a föld felszíne alatt az Egyezmény 1. Cikkében megjelölt, a határokmányokban meghatározott államhatár választja el egymástól.

(2) A Szerződő Felek egyetértésben megerősítik, hogy az államhatár - függetlenül a bekövetkező természetes vagy mesterséges változástól - állandó és változatlan. Azokon a részeken, ahol az államhatár vízfolyásokon van, változatlan marad akkor is, ha a vízfolyás medre változik, kivéve, ha a Szerződő Felek erről, ettől eltérően, külön szerződésben megállapodnak.

3. Cikk

(1) A magyar-jugoszláv államhatár megjelölése:

a) a határpiramisokkal a magyar-jugoszláv-osztrák és a magyar-jugoszláv-román hármashatáron;

b) határoszlopokkal, amelyek közvetlenül vagy közvetetten (utak, folyók, patakok mentén és más jellegzetes helyeken) a határvonal töréspontjait jelölik;

c) határ fémcsapokkal, az utakon, hidakon és más létesítményeken;

d) határtáblákkal, a hidak korlátjain;

e) piros sávval a határvonal által metszett műutakon, hidakon és más létesítményeken.

(2) A határvonal összes megjelölt és meg nem jelölt töréspontjának koordinátáit az 1973-1979 között végrehajtott új felmérés adataiból számították ki és azokat a Határleírás tartalmazza.

4. Cikk

(1) A Szerződő Felek kötelezik magukat, hogy az Egyezmény rendelkezéseinek megfelelően az államhatárt jól és láthatóan megjelölt állapotban tartják és a következő közös munkákat végeztetik el:

- a határjelek helyzetének ellenőrzése, a meglévő határjelek felújítása, a megsemmisült és eltűnt határjelek helyére új határjelek, valamint kiegészítő határjelek elhelyezése;

- az államhatár egyes részein és a határjeleken szükség esetén mérések végrehajtása;

- a meglévő határokmányok kiegészítése és új határokmányok elkészítése;

- a határvonal és a határjelek megjelölésével, fenntartásával és a határjelek felújításával kapcsolatos más intézkedések megtétele.

(2) A Szerződő Felek megteszik a szükséges intézkedéseket a határjelek rongálásának, megsemmisítésének vagy áthelyezésének megakadályozására.

5. Cikk

(1) A Szerződő Felek - illetékes szerveik útján - gondoskodnak arról, hogy az államhatár és a határjelek láthatósága érdekében a határvonal mindkét oldalán kettő és fél méter széles sávot (határnyiladékat), valamint a határvonalat közvetett módon jelölő - páros vagy váltakozó - határjelek közül egy méter sugarú kört a fáktól, bokroktól és egyéb növényzettől megtisztítsák.

(2) Az (1) bekezdésben említett sávban semmi nem építhető, kivéve azokat a létesítményeket, amelyek építésével a Szerződő Felek egyetértettek. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a már meglévő építményekre.

(3) A határnyiladék tisztítását a Szerződő Felek saját területükön bármikor elvégeztethetik azzal, hogy a munkák megkezdéséről a másik Szerződő Fél illetékes szerveit legalább tíz nappal korábban értesítik.

6. Cikk

(1) A magyar-jugoszláv államhatár hat határszakaszra van felosztva:

- Az „A” határszakasz a magyar-jugoszláv-osztrák hármashatártól a B-1 határjelig terjed, amely a Kerka folyónak a Mura folyóba való torkolata közelében van;

- A „B” határszakasz a B-1 határjeltől a C-1 határjelig terjed, amely a Barcs-Terezino Polje közötti Dráva híd közelében van;

- A „C” határszakasz a C-1 határjeltől a D-1 határjelig terjed, amely a Drávaszabolcs-Donji Miholjac közötti Dráva híd közelében van;
 - A „D” határszakasz a D-1 határjeltől az E-1 határjelig terjed, amely Backi Breg-től nyugatra a Ferenc (Bajksi)-csatornánál van;
 - Az „E” határszakasz az E-1 határjeltől az F-1 határjelig terjed, amely a Holt-Tisza (Stara Tisa) jobb partján van;
 - Az „F” határszakasz az F-1 határjeltől a magyar-jugoszláv-román hármashatárig terjed.
- (2) A határszakaszok kezdő és végpontjainak koordinátáit a határokmányok tartalmazzák.

7. Cikk

(1) A határvonal és a határjelek megjelölésének, felújításának és karbantartásának kötelezettségei, valamint az ezzel járó költségek a Szerződő Felek között a következők szerint oszlanak meg:

- a B, D és F határszakaszokon a Magyar Népköztársaságot;
- az A, C és E határszakaszon a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságot terhelik;
- bármely határszakaszon a határvonalat közvetlenül jelölő (páros vagy változó) határjelekért az a Szerződő Fél felelős, amely államának területén ezek a határjelek vannak.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezése alól kivételt képeznek azok az esetek, amikor a határjelek megrongálását vagy megsemmisítését a Szerződő Felek egyikének állampolgárai idézték elő. Ebben az esetben a helyreállítás és felújítás költségei azt a Szerződő Felet terhelik, amelyeknek az állampolgárai a kárt okozták.

(3) Az államhatáron közös létesítmény építése esetén az építkezés területén a Szerződő Felek - ha ez elkerülhetetlen - külön rendezik a határvonal és a határjelek felújításának, megjelölésének és karbantartásának módját, valamint a Szerződő Felek ebből származó kötelezettségeit.

8. Cikk

(1) A magyar-jugoszláv-osztrák hármashatáron a határpiramis felújítását és karbantartását vagy új építését a magyar és az osztrák Fél képviselőivel egyetértésben és jelenlétükben a jugoszláv Fél végzi.

(2) A magyar-jugoszláv-román hármashatáron a határpiramis felújítását és karbantartását vagy új építését a jugoszláv és román Fél képviselőivel egyetértésben és jelenlétükben a magyar Fél végzi.

9. Cikk

(1) A Szerződő Felek a határvonalat minden szakaszon öt évenként közösen ellenőrzik és elvégzik a határjelek felújítását, karbantartását, szükség szerint a határ kiegészítő megjelölését. Az ötéves időszakot az előző felújítás kezdetétől kell számítani.

(2) A Szerződő Felek az említett határidő lejártá előtt is közös munkákat végeznek a határon nagyobb természeti változás, közös létesítmény építése esetén, valamint a Szerződő Felek bármelyikének igényére, a határjelek helyzetének ellenőrzése céljából.

10. Cikk

(1) Az államhatár mentén levő ingatlanok használói kötelesek az Egyezményből adódó munkák végzését megengedni.

(2) Az (1) bekezdésben említett munkákból adódó kártérítési igényt azon Szerződő Fél jogszabályainak megfelelően kell rendezni, amelyik államának területén az ingatlan található. A másik Szerződő Féllel szemben kártérítési igény nem támasztható.

11. Cikk

(1) Az Egyezmény végrehajtására „Magyar-Jugoszláv Vegyesbizottság az Államhatár Felújítására, Megjelölésére és Karbantartására” (a továbbiakban: Vegyesbizottság) létesül, amely két küldöttségből áll.

(2) Mindkét Szerződő Fél saját küldöttségébe elnököt és két tagot nevez ki. A Vegyesbizottság szükség szerint szakértőket és segédszemélyzetet vehet igénybe.

(3) A küldöttségek elnökeinek kinevezéséről és felmentéséről a Szerződő Felek diplomáciai úton értesítik egymást. A küldöttségek tagjainak kinevezéséről és felmentéséről az elnökök kölcsönösen tájékoztatják egymást.

12. Cikk

(1) A Vegyesbizottság feladata:

a) szervezi, irányítja a határvonal és a határjelek felújítási, megjelölési és karbantartási munkálatait (a továbbiakban: határmunkák);

b) elvégzi a határjelek helyzetének ellenőrzését, a sérült határjeleket kijavítja, és az eltűnt, megsemmisült határjelek helyére új határjeleket helyez el, megállapítja és egyeztet a határjeleken a rövidítéseket, betűket, számokat és más előírt jeleket;

c) az elmozdult határjeleket a határokmányok adatai szerinti, a veszélyeztetett határjeleket biztonságos helyre áthelyezi. Új helyre helyezi azokat a határjeleket, amelyeknek eredeti helyük többé nem használható;

d) elvégzi a határvonal kiegészítő jelölését;

e) szükség esetén a határvonal közvetlen megjelölését közvetettre változtatja, illetőleg fordítja;

f) amennyiben szükséges, megjelöli a határvonalat, ahol az metszi az utakat, hidakat, védgátakat, vasútvonalakat, csatornákat, felszíni vezetékeket és más létesítményeket;

g) a határvonal kiegészítő megjelölése és a határjelek áthelyezése esetén a határ egyes részein méréseket végez a határokmányok adatainak egyeztetése és kiegészítése, a határtérképek kicserélése végett;

h) új és kiegészítő határokmányokat készít, vagy a mérési adatokat a meglévő határokmányokba bevezeti és megfelelő módon nyilvántartja a határokon bekövetkezett változásokat;

i) az esedékes határmunkákra tervet dolgoz ki és megállapítja a szakértők és a munkálatokban részt vevő személyek létszámát;

j) a határmunkák végrehajtására más intézkedéseket tesz.

(2) A Vegyesbizottság a határvonal jobb láthatósága érdekében a határjeleknek a határokmányokban meghatározott típusától, méretétől, anyagától és megjelölésük módjától eltérhet.

(3) A Vegyesbizottság biztosítja, hogy a határmunkákat a Szerződő Felek képviselőinek jelenlétében és egyetértésében végezzék.

13. Cikk

A Vegyesbizottság a határmunkák végzésére vegyes munkacsoportokat, a határokmányok elkészítésére és más konkrét feladatok végzésére szükség szerint vegyes szakértői csoportokat alakít. A vegyes szakértői csoport és a vegyes munkacsoportok munkájukat a Vegyesbizottság által kiadott írásos utasítások alapján végzik.

14. Cikk

A Szerződő Felek maguk viselik a Vegyesbizottság saját küldöttsége tagjainak, szakértőinek és az Egyezményből adódó feladatok végrehajtásában részt vevő más személyeknek a költségeit.

15. Cikk

(1) A Vegyesbizottság a tevékenységét ülészakokon, találkozókon vagy levélváltás útján végzi.

(2) A Vegyesbizottság ülészeit és találkozóit szükség szerint, felváltva a Magyar Népköztársaság, illetőleg a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság területén tartja.

(3) A Vegyesbizottság határozatait egyhangúlag hozza. Abban az esetben, ha a Vegyesbizottság valamely kérdésben nem tud megállapodni, azt a Szerződő Felek illetékes szervei elé terjeszti.

(4) A Vegyesbizottság magyar nyelven és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság népei egyikének nyelvén folytatja tárgyalásait és készíti okmányait.

(5) A Vegyesbizottság minden ülészakról és találkozóóról jegyzőkönyvet készít, amely a Szerződő Felek illetékes szerveinek jóváhagyására szorul. Az Egyezmény 9. Cikk (1) bekezdésében meghatározott munkák befejezésekor a Vegyesbizottság zárójegyzőkönyvet készít, amelyet jóváhagyásra a Magyar Népköztársaság Kormánya, illetőleg a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Képviselőházának Végrehajtó Tanácsa elé terjeszt.

(6) A Vegyesbizottság szabályzatot készít, amelyben részletesen meghatározza működési rendjét.

16. Cikk

A Vegyesbizottság mindkét küldöttsége fémpecséttel és gumibélyegzővel rendelkezik, amelyek a belső jogszabályok előírásai szerint készülnek el.

17. Cikk

(1) A Vegyesbizottság tagjai, szakértői és segédszemélyzete az Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtása során az államhatárt útlevelemmel lépik át. A fentiek és a vegyes munkacsoportok tagjainak határátlépése a határmunkák végzésekor a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között a szolgálati célú határátlépésekhez szükséges okmányok egységesítéséről Budapesten, az 1975. évi november hó 27. napján aláírt egyezmény rendelkezései alapján történik. A Vegyesbizottság meghatározza, hogy a vegyes munkacsoportokból kik lesznek ellátva az említett igazolvánnyal.

(2) A vegyes munkacsoportok tagjainak a határvonal mentén és a másik Szerződő Fél államának területén történő mozgását a Vegyesbizottság határozza meg.

(3) A határmunkákat csak napfelkeltétől napnyugtáig lehet végezni.

18. Cikk

(1) A vegyesbizottság tagjai, szakértői, segédszemélyzete, a vegyes szakértői csoportok és a vegyes munkacsoportok tagjai az Egyezményből adódó feladatok végrehajtása során a másik Szerződő Fél államának területén való tartózkodás idején:

- személyes mentességet élveznek, a náluk levő szolgálati okmányok sérthetetlenek;
- jogosultak a feladataik ellátásához szükséges járműveket, tárgyakat, műszereket és más eszközöket illeték- és vámmentesen a másik Szerződő Fél államának területére átvinni azzal a feltétellel, hogy azokat vissza is hozzák:
- a határmunkák során szolgálati egyenruhát viselhetnek, fegyvert azonban nem.

(2) A Szerződő Felek minden szükséges intézkedést megtesznek, hogy a Vegyesbizottság tagjainak, szakértőinek, segédszemélyzetének, a vegyes szakértői csoportok és a vegyes munkacsoportok tagjainak munkája zavartalan legyen.

19. Cikk

(1) Az Egyezmény az illetékes szervek jóváhagyására szorul és a jóváhagyásról szóló diplomáciai jegyzékváltást követő harminc nap elteltével lép hatályba.

(2) Az Egyezmény tíz évig marad hatályban. Amennyiben az Egyezményt annak lejártá előtt egy évvel a Szerződő Felek egyike sem mondja fel, hatálya meghatározatlan időre meghosszabbodik. Az Egyezményt a hatálybalépéstől számított tíz év eltelté után a Szerződő Felek egyike bármikor felmondhatja, és az a közlés időpontjától számított egy év elteltével hatályát veszti.

20. Cikk

Az Egyezmény hatálybalépésével a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság Kormánya között a magyar-jugoszláv határon a határvonal és a határjelek karbantartásáról, felújításáról Belgrádban, 1956. január hó 18-án aláírt egyezmény hatályát veszti.

Az Egyezmény két eredeti példányban készült, mindkettő magyar és szerb-horvát nyelven. Mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles.

Készült Belgrádban, az 1983. évi október hó 20. napján

(Aláírások)”